

ش صندلی (ش داوطلب):

نام و نام خانوادگی:

سوالات درس: علوم و فنون ادبی (۲)

نام واحد آموزشی: دبیرستان انرژی اتمی ایران

نام پدر: رشته / رشته های: علوم انسانی

نام دبیر / دبیران: جواهری

نوبت امتحانی: دیماه ۹۷ پایه: یازدهم

زمان امتحان: ۷۰ دقیقه

سال تحصیلی: ۹۸-۱۳۹۷

ساعت امتحان: ۱۱ صبح

تاریخ امتحان: ۹۷/۱۰/۱۰

تعداد برگ: ۲ برگ

۱- مغولان در ابتدای قرن به ایران حمله کردند. در اثر این حمله کانون فرهنگی ایران بود ویران شد. (۰/۵)

۲- دلیل نام گذاری سبک قرون هفتم تا نهم به عراقی چه بود؟ (۱)

۳- مثنوی مشهور فخرالدین عراقی نام دارد و کتاب مشهور نجم‌الدین کبری است. (۰/۵)

۴- از مختصات زبانی سبک عراقی یکی آن است که «می» کم کم جای را می گیرد و «در» جایگزین می شود. (۰/۵)

۵- در سبک عراقی قالب از رونق افتاد و کاربرد قالب بیشتر شد. (۰/۵)

۶- جدول زیر را کامل کنید. (۱)

سبک خراسانی	سبک عراقی
ستایش خرد	
	فراق
باور به اختیار و اراده	
	آسمانی بودن عشق

۷- برای موارد زیر وزن و آهنگ مناسب را بیابید و نشانه‌های هجایی آن را بنویسید. (۲)

صداقت		
هم‌بازیان		
یکی روبه		
دست خدا		

۸- بیت‌های زیر را متناسب با پایه‌های آوایی تفکیک کنید سپس وزن آن‌ها را بنویسید. (۴)

چو پیراهن شوم آسوده خاطر	گرش همچون قبا گیرم در آغوش
پایه‌های آوایی	
وزن	

سمن بویان غبار غم چو بنشینند بنشانند		پری رویان قرار از دل چو بستیزند بستانند	
			وزن

مرحبا ای هدهد هادی شده		در حقیقت پیک هر وادی شده	
			وزن

صیدگری بود عجب تیز بین		بادیه پیمای و مراحل گزین	
			وزن

که گفتت برو دست رستم ببند		نبندد مرا دست چرخ بلند	
			وزن

- ۹- ارکان تشبیه را در اشعار زیر تعیین کنید. اگر رکنی محذوف است به جای آن خط تیره قرار دهید. (۲)
- بخت ما چون روی بدخواهان ما تیره / دشمنان بر جان ما چیره
که نیام کوهم ز صبر و حلم و داد / کوه را کی دربراید تندباد؟

مشبه	مشبه به	وجه شبه	ادات تشبیه

- ۱۰- از تشبیه زیر یک تشبیه فشرده‌ی اضافی و یک تشبیه فشرده‌ی غیراضافی بسازید. (۱)

دلَم در بی قراری چشمه‌ی سیماب را ماند

فشرده‌ی اضافی: فشرده‌ی غیراضافی:

۱۱- در موارد زیر مجاز را بیابید و معنی مجازی را بنویسید. (۲)

- [سینه مالمال دردست ای دریغا مرهمی / دل ز تنهایی به جان آمد خدا را مرهمی]
 [عالمی دائم از وی گریزد / با تو او را بود سازگاری]
 [به صبر کوش تو ای دل که حق رها نکند / چنین عزیز نگینی به دست اهرمنی]
 [برآشفت عابد که خاموش باش / تو مرد زبان نیستی گوش باش]

۱۲- در موارد زیر مجاز و قرینه‌ی آن را بیابید. (۱)

دامن گوهر بیار بر سر مجلس بیار
 هم جان بدان دو نرگس جادو سپرده‌ایم

مجاز		
قرینه		

× شعر زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

دیر آمدی ای نگار سرمست بر آتش عشقت آب تدبیر از روی تو سر نمی‌توان تافت از پیش تو راه رفتنم نیست سودای لب شکردهانان ای سرو بلند بوستانی بیچاره کسی که از تو ببرید چشمت به کرشمه خون من ریخت سعدی ز کمند خوبرویان ور سر ننه‌ی در آستانش	زودت ندهیم دامن از دست چندان که زدیم بازنشست وز روی تو در نمی‌توان بست چون ماهی اوفتاده در شست بس توبه صالحان که بشکست در پیش درخت قامتت پست آسوده تنی که با تو پیوست وز قتل خطا چه غم خورد مست تا جان داری نمی‌توان جست دیگر چه کنی دری دگر هست؟
--	--

۱۳- جهش ضمیر را در بیت اول توضیح دهید. (۰/۵)

جای اصلی ضمیر: نقش ضمیر:

۱۴- در بیت اول یک کنایه بیابید و معنی آن را بنویسید. (۰/۵)

۱۵- در بیت چهارم شاعر چه کسی را به ماهی تشبیه کرده است؟ وجه شبه چیست؟ (۰/۵)

۱۶- در بیت ششم منادا کی یا چیست؟ (۰/۵)

۱۷- در بیت هشتم قاتل چه کسی است؟ (۰/۵)

۱۸- در کدام بیت دو اضافه‌ی تشبیه‌ی دیده می‌شود؟ آن‌ها را نام ببرید. (۰/۵)

۱۹- با توجه به همهی جنبه‌ها، این شعر متعلق به کدام سبک شعر فارسی است؟ دستکم دو دلیل بیاورید. (۱)

موفق باشید.